КОЗАРЧЕ

Азъ съмъ козарче
съ отборъ козици,
хрупатъ тѣ шума,
сърбатъ водица.
Съ дрѣнова пржчка
и съсъ торбичка
щомъ ме съгледатъ
клатятъ брадички.
Еднъжъ да махна,
дважъ да подсвирна,
всѣка на мѣсто
застава мирно.
А щомъ приседна
нейде на сѣнка,
идатъ при мене
катъ на седѣнка.

Ас. Калояновъ.

ПРЕЗЪ ШВЕЙЦАРИЯ

Влакътъ ни отнася. Денемъ. Свѣтло. Ясно слънце тъй тихо, тъй кротко грѣе надъ мирнитѣ ярко зелени поляни. Швейцария. Кжсче отъ небето — езеро. Бороветѣ се поклащатъ и разперватъ широки, благи пръсти. Закрилятъ край себе си крехкитѣ цвѣтица. И прибулватъ легендитѣ да не ги докосне слънце, да ги не разсѣе, както разсѣйва росата.

Кжщитѣ сж бѣли, малки и прекрасни съ тия цъвнали цвѣтя на прозорцитѣ.

Домове на тихъ животъ, приветливи и чисти. Въ тия кжщи, каточели нѣма горчива болка, нѣма тежки страдания. Има само радость, оная радость на домашно огнище, на спокойно семейство, на собственъ домъ.

Езерото като милувка докосва сочната зелена трева. Кжщитѣ се усмихватъ на образа си въ водата. Платноходка, едва допира до езерото и се плъзга плавно, като волна птичка. Помахва крило къмто насѣдалитѣ край брѣга отдъхващи мирни хора.

Спокойно зелена Швейцария съ лазура на кристално езеро. Влакътъ не лети като други пжть, а пълзи. Да минемъ по-скоро, бързаме. Да отминемъ тая чистота, идилия, тишина.

Диримъ друго, темпото на Америка. Трѣсъкътъ и блѣсъкътъ на новото, на новия свѣтъ.

Мъничка Щвейцария ни се струва като да нѣма край.

Златка Чолакова
(Изъ книгата „Америка")

БОДИЛЪ И ШИПКА

Басня

Нѣкога, преди много години, магарешкиятъ бодилъ и трендафиловата шипка били въ постоянна вражда.

Веднажъ, бодилътъ казалъ на шипката:

— Чудно ми е, защо толкова много се надувашъ... И ти си бодлива като менъ. Ехъ, вѣрно е, че твоитѣ цвѣтове миришатъ на хубаво, но това пъкъ не е кой знае какво голѣмо нѣщо. За туй пъкъ хората те кжсатъ, кичатъ се и правятъ съ тебе каквото си искатъ. А азъ си раста на свобода и се радвамъ на Божия свѣтъ.

— Предпочитамъ, отговорила шипката, да бжда подъ грижитѣ на хората, отколкото подъ „милувкитѣ" на магарешкитѣ зжби.

Дѣдо Господъ дълго време слушалъ караницата имъ и найпосле решилъ да ги примири.

Отишълъ при тѣхъ и кротко имъ заговорилъ:

— Защо се карате, мои деца? Защо не живѣете въ миръ и разбирателство? Азъ, на всички растения, птици, животни и хора, на всички живи сжщества съмъ далъ да изпълнятъ една благородна служба. Никой не е излишенъ на земята. Когато всички добре изпълните своята задача, ще ви благословя и ще ви дамъ по-добра служба отъ тази.

Не се бъркайте въ моята работа, защото който не ме слуша ще изсъхне и отъ него нищо нѣма да остане.

Засрамили се бодилътъ и шипката отъ Неговитѣ думи и навели глави.

Дѣдо Господь като видѣлъ, че тѣ се разкаяли, веднага заповѣдалъ на вѣтъра да задуха посилно. Главитѣ на бодила и шипката се наклонили една къмъ друга, цѣлували се и си простили всички обиди.

Отъ тогава, тѣ никога вече не се скарали.

Ат. Бакърджиевъ

ФАНИ ПОПОВА — МУТАФОВА

Родена е презъ 1902 г. въ гр. Севлиево. Авторка е на много книги: „Царь Калоянъ", „Една жена", „На кръстопжть", „Недѣлка Стаматова" и др., а за деца „Зарко и хвърчилата" и др. Въ книгитѣ си тя рисува живота на семейството, а така сжщо пресъздава и исторически събития, съ перото на вдъхновенна писателка. Фанни Попова — Мутафова е превела и нѣколко романа отъ италиански.

ХРИСТИНА СТОЯНОВА

Родена е въ гр. Търговище. Написала е следнитѣ книги: „Пѣсни за героитѣ", „Пѣсни за българката", „Любовь и сждба", „Златни зрънца" и др. — стихове. Превела е доста стихотворения и отъ чужди езици. Нейното творчество се отличава съ своята сърдечность, топлота и картинность. Особенно хубава е книгата ѝ „Златни зрънца", отъ която препечатваме долното стихотворение.

ПОТОЧЕ

Отъ високо въ планината
лѣй се бисерно поточе.
Бърза то къмъ долината,
скача, плиска се, клокочи.

И си бъбри, като живо
съсъ тревицитѣ, съ цвѣтята,
приказки за самодиви
шепне то всрѣдъ тишината.

И за старитѣ букаци
отъ слана неосланени,
гдето крили сж юнаци
въ сѣнкитѣ си разклонени.

Бързатъ бѣлитѣ вълнички,
пръскатъ бисерни елмази,
златомѣлка воденичка
кжпятъ пѣнести талази.

Христина Стоянова

ПОЧИВКА

Сега сме въ срѣдата на училищната ваканция. Нѣма деца въ свѣта, които да учатъ. Всички почиватъ, всички се отморяватъ и събиратъ сили за есеньта.

Но какво трѣбва да разбираме подъ думата почивка?

— Да почиваме, това не значи да хайлезуваме.

Почивка е, когато вземемъ нѣкоя полезна прочитна книга и почерпимъ поука отъ хубавото, което пише въ нея.

Почивка е, когато си лягаме рано и сутринь ставаме преди изгрѣвъ слънце, направимъ си разходка извънъ града, или до близката гора, или планина.

Почивка е, когато се научимъ да свиримъ на нѣкой инструментъ презъ ваканцията. Защото, този, който свири или пѣе, е по-уменъ отъ онзи, който нито свири, нито пѣе.

Почивка е, когато не ядосваме родителитѣ си, нито имъ искаме да ни купуватъ нѣща, които тѣ намиратъ, че не сж въ наша полза.

Почивка е, когато ядемъ, говоримъ, играемъ умѣрено и въ нищо не прекаляваме.

Като изпълнимъ всичко това, можемъ да сме спокойни, че почивката ни е била благотворна за здравето ни, и на есень, когато пакъ изпълнимъ класнитѣ стаи, да бждемъ готови за новата училищна програма и студенитѣ зимни дни.

А. Полски

ЧУДНОТО КАВАЛЧЕ

Имамъ си другарче —
шарено кавалче.
Цѣлъ день по баира
свиря, свиря, свиря.
То ми пѣе пѣсни
сладки и чудесни.
Птичкитѣ се гушатъ,
спиратъ и го слушатъ.
Мойто стадо рудо
само то е лудо,
само то не чува, —
бѣга и лудува.
Не ми дава мира
за да се насвиря.
Жалба да излѣя,
пѣсень да излѣя,
пѣсень за полето,
пѣсень за сърцето,
де съмъ се родило,
колко ми е мило,
мило дожалѣло
пакъ да си отида
въ родното ми село!

Григоръ Угаровъ

БЪЛГАРСКИЯТЪ ЕЗИКЪ

Когато се освободила България, приличала на дете, което не знае да чете и пише. Тогава дѣдо Славейковъ напечаталъ читанка и въ нея написалъ първитѣ стихове за деца. Отпосле му помагали дѣдо Поповичъ и дѣдо Вазовъ, и други. И тѣ писали стихове. Тогава българскиятъ езикъ билъ като градина, която не е обработилъ градинарь. Като посѣешъ цвѣте, пораства съ мжка. Ала все пакъ, макаръ и въ непрекопана градина, тѣзи пѣсни на нашитѣ стари поети сж толкова хубави, че влизатъ право въ сърдцето, сякашъ сж днесъ писани. То е, защото тогавашнитѣ поети обичали българската земя повече отъ всичко на свѣта и обичали децата ѝ. Тѣ сж вѣрвали, че тѣзи деца ще порастнатъ и ще обичатъ земята си, и ще ги направятъ като разцъфнала градина. Така и станало, както старитѣ поети сж мислили и вѣрвали. Днесъ българския езикъ е толкова хубавъ, че на него се пишатъ най хубави стихове.

ДОРА ГАБЕ

ЗНАЕТЕ ЛИ ЧЕ:

— Лавата, която изхвърлятъ вулканитѣ отъ островитѣ Сандуичъ е достатъчна да покрие цѣла Европа съ единъ пластъ, дебелъ 32 м. м.

— Въ Венецуела, прочутото млѣчно дърво, доставя единъ млѣченъ сладкъ и парфюмиранъ сокъ, който съдържа 35% восъчни вещества, 4% захарь и 4% минерални соли.

— Въ единъ сантиметъръ въздушенъ газъ, при нормална температура и обикновено налягане се съдържатъ повече молекули, отколкото броя на всички хора по земното кълбо.

— Атомитѣ, които единъ кубически сантиметъръ водородъ съдържа, наредени единъ до другъ, биха образували една верига дълга 60 милиарда километра. Тази дължина е равна на 400 пжти разстоянието между земята и слънцето.